

Nr 349.

Av herrar **Wiklund** och **Ström**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1945/46 till fria sommarresor för barn m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 210 till årets riksdag lämnas en utförlig redogörelse för befolkningsutredningens förslag om fria eller rabatterade resor för barn, vårdare och husmödrar under budgetåret 1945/46. Av den samma framgår bland annat, att trafiksituationen sommaren 1945, enligt järnvägsstyrelsens mening, nödvändiggör vissa restriktioner i fråga om de fria barnresorna. Bränslesituationens försämrade läge och erhållna direktiv om vedtransporternas obetingade företrädesrätt, framhåller järnvägsstyrelsen, måste nämligen i hög grad nedskära för sommaren 1945 planerad tågplansutvidgning.

Med hänsyn till de av järnvägsstyrelsen hävdade kraven på restriktivitet säger utredningen, att det uppstått svårighet att föreslå en mera betydande ökning av antalet fria resor. Därför förordar utredningen, att rätten till mernämnda fria resor skall inträda, då familjens till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara belopp ej överstiger 1 500 kronor och den skattepliktiga förmögenheten ej överstiger 10 000 kronor.

Därför måste en utvidgning av rätten till fria resor att omfatta alla barn i familjer under den av utredningen föreslagna inkomst- och förmögenhetsgränsen komma att medföra en betydande belastning av järnvägarna, även om det kan antagas, att denna rätt kommer att utnyttjas i ringa omfattning. Under dessa omständigheter ansåg sig utredningen för sommaren 1945 ej kunna förorda en allmän utvidgning av rätten till fria resor till att gälla även landsbygden och de mindre samhällena.

Den mörka syn, som befolkningsutredningen fått på trafiksituationen sommaren 1945, hysa dock icke alla. Sålunda har ledamoten av utredningen, professor Wahlund, anfört en avvikande mening, i det han anser, att landsbygdens och småorternas barn böra i fråga om rätten till fria resor helt likställas med de större stadsorternas. Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund och Svenska landsbygdens kvinnoförbund ha även hemställt, att de fria resorna för barn och vårdare hädanefter gjordes i samma mån tillgängliga för de mindre tätorternas och den rena landsbygdens befolkning som för de större samhällenas.

Socialministern säger i sitt anförande till statsrådsprotokollet, att han finner befolkningsutredningens förslag om inkomst- och förmögenhetsgrän-

sen för rätten till fria resor ävensom rätten till fria resor att avse vissa barn och vårdare från landsbygden vara ett minimum för de fria sommarresornas omfattning. Förslaget kan därför godtagas endast med hänsyn till den väntade besvärliga trafiksituationen sommaren 1945. Av detta yttrande vilja undertecknade utläsa en viss reservation mot befolkningsutredningens förslag ävensom en önskan från statsrådets sida, att vissa kontrollåtgärder icke måtte bli alltför rigorösa och besvärande.

Då alltså i ovannämnda proposition för budgetåret 1945/46 rörande anslag till fria sommarresor för barn vissa inskränkningar föreslagits — inskränkningar som kanske ganska snart kunna mildras — hemställa undertecknade,

att de fria resorna för barn och vårdare hädanefter göras i samma mån tillgängliga för de mindre tätorternas och den rena landsbygdens som för de större samhällenas, samt

att anslaget till fria sommarresor för barn för budgetåret 1945/46 ökas med förslagsvis 250 000 kronor eller till 1 500 000 kronor.

Stockholm den 5 april 1945.

Erik Olof Wiklund.

Fredrik Ström.
